

Sygn. akt I CSK 732/20

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z wniosku A. K.
przy uczestnictwie A. K.
o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 11 sierpnia 2020 r., sygn. akt V Ca (...)

- 1. odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od A. K. na rzecz A. K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. K. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sadu Okręgowego w R., oddalającego apelację skarżącego od postanowienia Sądu pierwszej instancji w sprawie z udziałem A. K. o przymusowe umieszczenie w

szpitalu psychiatrycznym. Dzień po wniesieniu skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelacje obu stron od wyroku rozwiązującego małżeństwo wnioskodawcy i uczestniczki przez rozwód (k. 879-891).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Legitymacja do wystąpienia z wnioskiem o orzeczenie w przedmiocie potrzeby umieszczenia osoby w szpitalu psychiatrycznym bez jej zgody jest określona wąsko. W art. 29 ust. 2 *in fine* ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685, dalej: u.o.z.p.) legitymację tę zastrzeżono wyłącznie dla małżonka, krewnych w linii prostej, rodzeństwa oraz przedstawiciela ustawowego lub osoby sprawującej faktyczną opiekę nad osobą, której dotyczy wniosek. Nie ulega wątpliwości, że najpóźniej po wniesieniu skargi kasacyjnej wnioskodawca utracił status osoby uprawnionej do wniesienia i popierania wniosku o umieszczenie uczestniczki w szpitalu psychiatrycznym, ponieważ przestał być małżonkiem uczestniczki.

Skarga kasacyjna inicjuje nowe postępowanie w sensie procesowym; z uwagi na przedmiot niniejszej sprawy - o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym, postępowanie to może być zainicjowane wyłącznie przez podmioty wskazane w art. 29 ust. 2 *in fine* u.o.o.z.p. Legitymacja materialnoprawna determinuje w tym przypadku legitymację do zainicjowania postępowania skargowego. Skarga kasacyjna pochodząca od podmiotu, który w momencie wniesienia skargi nie jest uprawniony do jej złożenia, jest niedopuszczalna *a limine*. Natomiast skarga pochodząca od osoby, która już po złożeniu skargi utraciła status wskazany w art. 29 ust. 2 *in fine* u.o.o.z.p., staje się niedopuszczalna „z innych przyczyn”, a w konsekwencji podlega odrzuceniu na podstawie do art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Okoliczność powodująca konieczność odrzucenia skargi powstała 21 października 2020 r., czyli z dniem uprawomocnienia się wyroku zapadłego w sprawie o rozwód uczestniczki i wnioskodawcy. Wobec Sądu Apelacyjnego okoliczność ta została ujawniona w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniesionej

do tego Sądu przez uczestniczkę postępowania w dniu 3 grudnia 2020 r. Skarga kasacyjna podlegała zatem odrzuceniu już przez Sąd drugiej instancji, przed przekazaniem sprawy do Sądu Najwyższego, którego dokonano pismem z 11 grudnia 2020 r. *Obiter dictum* należy wskazać, że skarga podlegałaby odrzuceniu przez Sąd Najwyższy nawet w razie nieujawnienia faktu rozwiązania małżeństwa uczestniczki i wnioskodawcy na etapie czynności podejmowanych przez Sąd Apelacyjny, poprzedzających przedstawienie skargi kasacyjnej Sądowi Najwyższemu. Stosowny element hipotezy normy wynikającej z art. 398⁶ § 3 k.p.c., stanowiący o tym, że skarga podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, odnosi się bowiem do okoliczności o charakterze obiektywnym i nie jest uzależniony od tego, czy sąd drugiej instancji dysponował informacjami o faktach uzasadniających odrzucenie skargi kasacyjnej, lecz z jakichś przyczyn zaniechał dokonania takiego odrzucenia.

Mając na uwadze przedstawione wyżej względy, Sąd Najwyższy odrzucił skargę na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 29 ust. 2 *in fine* u.o.o.z.p. O kosztach orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, ich wysokość ustalając na podstawie § 20 w zw. z § 8 ust. 1 pkt 27 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.